

'MENSEN VAN HIER, DIE ZWIJGEN'

Nadat de Curaçaose politicus Helmin Wiels in mei werd vermoord, wezen direct allerlei vingers naar de No Limit Soldiers, een straatbende in een berucht getto op het eiland. Nieuwe Revu trok op met bendeleden, die zeggen zelf op zoek te zijn naar de moordenaar.

DOOR MARGRIET MARBUS FOTOGRAFIE SINAYA WOLFERT

No Limit
Soldier

Op pad met de vermeende killers van de Curaçaose politicus Wiels

Je gaat daar niet naar binnen toch? Je reinste zelfmoord!

'Ben je levensmoe of zo?'

'De politie gaat er zelfs

niet in, waarom doe jij dat wel?'

'Ik kom je niet redden, ik trek mijn handen van je af.'

'Je bent gek, helemaal gestoord. Succes ermee.'

Een paar van de reacties op de mededeling over de reportage die ik ga maken in Koraalspecht, de wijk die de thuishaven is van de No Limit Soldiers. Een straatbende, zegt men, die verantwoordelijk is voor roofovervallen, huurmoorden, de grote drugs-handel op Curaçao. En voor de moord op politicus Helmin Wiels. Het hele eiland fluistert erover. Maar alles is van horen zeggen. Met de groep zelf praat niemand.

Hun wijk Koraalspecht is op het eiland elke dag onderwerp van gesprek en van krantenstukken. Er zou een bendeoorlog woeden. Moord en doodslag is het er tussen twee familieclans. Maar niemand die er ooit komt en al helemaal geen journalisten. Tijd dat Nieuwe Revu er zelf een kijkje neemt.

KICKBOKSEN

De onderkomens in Koraalspecht bestaan uit kleine, vrolijk gekleurde bungalows van een sociale woningbouwvereniging. Het meeste staat goed in de verf. Het lijkt in de verste verte niet op een getto. Is het echt zo gevaarlijk daar?

Ik spreek een man aan die buiten zit voor Toko Haifu. Hij lacht en schudt zijn hoofd. 'Niet voor ons. Ik kom daar vandaan. Heb je weleens gehoord van de NLS?' Uiteraard. Daar zou ik heel graag mee praten. 'Ik ben lid. Ik geef je graag een rondleiding in onze wijk. Er wordt zoveel bullshit geschreven. Het wordt tijd dat het echte verhaal eens wordt verteld.'

Ik sta perplex. Al anderhalve maand ben ik op zoek naar iemand die me wil meenemen de wijk in en die de zogenaamde No Limit Soldiers kent. Dat leek een ondoenlijke klus. Nu loop ik er zomaar tegenaan.

De man stelt zich voor als Anthony Spencer Bertinus. 'Maar noem me maar Pencho.'

HELMIN WIELS

NLS-LID PENCHO

Pencho is 47 jaar en een voormalig Europees kampioen kickboksen die de meeste jaren van zijn leven in Nederland woonde. Daar had hij na zijn vechtsportcarrière allerlei banen. Hij was geldophaler voor mensen uit Den Haag en Rotterdam, werkte als bodyguard en zat bij Van der Valk in de beveiliging. Sinds een paar maanden is hij terug op het eiland.

'Ik ga voor je aan de slag,' zegt Pencho gedickeerd. 'Bel me morgen. Vanavond praat ik met iedereen en weet ik of ik toestemming heb om je aan mensen voor te stellen en een rondleiding te geven door de wijk.'

Pencho is de bodyguard van Toko Haifu. 'Ik ben hun zekerheid dat er geen overvallen gebeuren hier,' legt Pencho uit. Geen overbodige luxe op Curaçao. Het afgelopen jaar waren een flink aantal Chinese toko's en minimarkets slachtoffer van roofovervallen. Sommige Chinese eigenaars werden daarbij in koelen bloede doodgeschoten.

De agressie tegen Chinezen begrijpt hij enerzijds wel, hoewel je natuurlijk geen mensen mag vermoorden. 'Deze mensen krijgen namelijk wél leningen van de bank om bedrijven op te zetten. Net als de Portugezen. En de Antilliaanse mensen moeten toekijken. Wij krijgen geen lening. Er is bijna geen toko meer die nog van ons is. Antillianen zijn woedend. Ja, logisch!' Nog dezelfde avond krijg ik een

telefoonje: het is oké. Er mogen ook foto's worden gemaakt.

De volgende dag om 4 uur staan we voor Toko Haifu. Een auto komt aangeschurd en stopt met piepende banden. De bestuurder en Pencho begroeten elkaar met een boks en een vuistslag op het hart. 'Kijk,' zegt Pencho. Hij trekt het T-shirt van de man omhoog. Op het linkerschouderblad staat een tank getatoeëerd. Met daar omheen de tekst 'No Limit Soldier'.

We stappen in de auto en gaan de wijk in via Kaya Shers, de straat die doorloopt tot aan de ingang van penitentiaire inrichting Bon Futuro, de vroegere Koraalspechtgevangenis. Het gelige gebouw staat omheind en dreigend op een heuvel aan de rand van de wijk. 'Er zitten daar ook jongens uit Koraalspecht zelf vast,' aldus Pencho. 'Een voor moord, terwijl hij dat niet heeft gedaan.' Hoe hij dat weet? 'Omdat iedereen weet wie het wel heeft gedaan. Dat was niet iemand van hier.' Maar niemand die dat meldt. 'Je praat niet als je uit Koraalspecht komt,' zegt Pencho. 'Mensen van hier, die zwijgen.'

RACISTEN

Net als Pretu die ook uit Koraalspecht komt. Hij is verdachte in de zaak van de op 5 mei vermoorde politicus Helmin Wiels. Pretu houdt al maanden zijn kaken stijf op elkaar. 'Over een week of zo komt hij vrij,' zegt Pencho. 'Zwijgen, hè?' Hoe was de rol van de NLS in de moord op Wiels? 'Wij weten er niets van. Als

Pretu er al mee te maken heeft, heeft-ie alles alleen geregeld. Wij hebben niets betaald gekregen of zo, we weten niet hoe het zit.'

Sterker, de NLS is zelf op zoek naar de moordenaar van Wiels, zegt Pencho. 'Dit soort dingen mogen op het eiland niet gebeuren.'

Hoewel men in Koraalspecht geen fan van de politicus was. 'Mensen die op Wiels stemmen zijn racisten,' staat groot op een muur te lezen. 'Wiels was hypocriet,' vindt Pencho. 'Hij riep van alles. Maar wat kwam ervan terecht? Niets. Nu is zijn partij aan de macht. En kijk eens? Is het hier beter geworden?' We gaan op weg naar andere NLS-leden. Een paar straten verderop staat een groepje van vier mannen. Ze hebben tatoeages en één van hen draagt een dikke, gouden ketting met een hanger met een tank erop en daarboven de woorden No Limit. Eén van de mannen uit het groepje woont nog bij zijn moeder. Zij wil best iets zeggen. Vooral over alle verhalen die over de wijk de ronde doen.

'Nu denken de mensen dat hier alleen criminelen wonen,' zegt ze verontwaardigd. Ze wil haar naam niet zeggen. 'Terwijl in het huis daar,' en ze geeft een hoofdknikje naar de woning aan de overkant, 'daar woont een politie-agent. En de mensen daar links, die hebben drie kinderen die in Nederland studeren. Die kinderen van daarnaast leren ook goed. Nee, mevrouw, er wonen ook heel nette mensen in Koraalspecht. U ziet zelf, gevaarlijk is het hier niet. Als de NLS hier binnen in de woonkamer zit, kan iedereen gewoon langskomen. Je moet natuurlijk wel een beetje opletten. Maar moet je in Amsterdam ook.'

Toch vindt ze het erg. Van de wijk. Van de slechte naam. Van de angst die er voor de wijk is. Van de armoede die er is. 'Weet u,' zegt ze droevig, 'een uitkering is hier maar 140 gulden (62 euro, red.) per twee weken. En dat, terwijl we Nederlanders zijn. En het water en de elektra juist hier op Curaçao zo duur zijn. Een moeder van meerdere kinderen kan nu eenmaal geen fulltime baan nemen. Die moet voor de kinderen zorgen.'

HELLS ANGELS

De mannen zijn het eens. De verslaggeefster mag in één van de auto's

stappen. Pencho houdt de deur open. 'En geen stomme vragen over drugs en zo, hè?' waarschuwt hij. In de auto rookt één van de drie mannen een jointje. Hoe komen de No Limit Soldiers eigenlijk aan hun naam? 'Weet u, wij bestaan eigenlijk helemaal niet,' zegt de bestuurder van de auto die Djuni heet. 'De No Limit Soldiers is een Amerikaanse band. Daar zijn wij fan van. Nu noemen ze ons zo. Wij zijn niet als de Green Gang of de Hells Angels. Wij hebben geen geschreven regels of zo. Het is gewoon een verhaal. Allemaal verzonnen.'

Maar waar komt het verhaal van de twee rivaliserende families dan vandaan? 'Oh, dat is iets anders,' zegt Djuni. 'Dat was de familie Kani van de Mochilaweg. Die deden in drugs. Ripdeals. Dan kwamen de Colombianen langs in de wijk met

JONGE AANWAS.
NLS-TIENERS.

pistolen. Maar de familie Kani bestaat eigenlijk niet meer.' Afgelopen jaar werd een lid van de familie, Aldrin 'Ali' Kani geliquideerd. Zijn 12-jarige zoonje was getuige en raakte zelf lichtgewond. Broer Lysandro 'Reggie' Kani, die een straf van acht jaar voor moord uitzat in Bon Futuro, werd een paar weken later in de gevangenis met een vuurwapen vijf maal getroffen. Meer dood dan levend werd hij uit de gevangenis ontslagen. Daarna verdween hij spoorloos. Ook de twee zoons Mishairo 'Chayro' (19) en Thierry 'Techo' (21) van Reggie Kani zitten vast met lange straffen

LINKE BUSINESS. CHINESE TOKO'S EN MINIMARKETS ZIJN VAAK HET DOELWIT VAN OVERVALLERS.

GOEIE JONGENS. DE NLS HEEFT NAAR EIGEN ZEGGEN DIT VOETBALVELDJE AANGELEGD.

voor poging tot doodslag en geweldpleging.

De Mochilaweg, een armoedig kort straatje midden in de wijk, was een tijd de gevaarlijkste straat van Curaçao. 'Er werden soms zomaar mensen neergeschoten die langsliepen en nergens mee te maken hadden,' zegt een wijkbewoner. Maar sinds de familie Kani er niet meer is – alleen grootvader Kani, nu een gebroken man, woont er nog – is het er rustig.

Toch wordt er nog weleens geschoten in de wijk. Het verhaal gaat dat iedereen wel een vuurwapen heeft. Klopt dat?

'Tsja...,' Pencho zucht. 'Tsja... Veel mensen hebben wapens. Maar dat hebben ze op Jan Sofat (de duurste wijk van Curaçao waar met name rijke Nederlanders wonen, red.) ook.'

DUSHI

We stoppen bij een voetbalveldje. 'Dit heeft de NLS ook aangelegd.' Het is er druk. Veel jongeren zijn aan het voetballen. Een aantal op blote voeten. 'Er zijn veel arme kinderen hier,' zegt Djuni. 'Die groeien toch wel op tussen de dealers en de chollers (Papiaments voor zwervers, junks, red.).

Pencho: 'Kinderen hebben hier weleens dagen niet te eten. Hun moeder is in Nederland aan het feesten en zij worden bij oma gedumpte. Die kan dat niet aan, heeft het geld niet voor al die monden. Ja, en wat doe je dan, als je 14 bent en je niet te eten hebt? Dan ga je stelen.' Of erger? Dealen misschien? 'Tsja...,' zegt Pencho. 'Tsja...'

Toch zijn hier ook erg mooie huizen. En wie geld heeft om zulke mooie muren met adelaars te bouwen, heeft ook wel te eten. Hoe komen die mensen aan hun geld? 'Tsja... Drugs? 'Tsja...,' zegt Pencho weer. Zwijgen kun je op allerlei manieren doen.

We rijden naar het buurtcentrum. Pencho wil daar iets laten zien. Het complex is het enige stukje Koraalspecht dat goed is bijgehouden. 'Hier horen dingen voor kinderen gedaan te worden,' legt Pencho uit als we het terrein oplopen. 'Het is een centrum van de buurt. Maar wat gebeurt er? Niets! De beheerder verhuurt het in de weekends voor feesten waarvan de

Jawel, een pingpongtafel,' zegt de beheerder. In een achterafzaaltje staat een opgevouwen pingpongtafel. Achter het zaaltje bevindt zich een keuken. Met maar liefs vijf enorme fornuizen, genoeg om een cateringbedrijf mee te beginnen. 'Ha, wat zei ik je,' wijst Pencho. 'Feesten in het weekend. Waarvan hij,' en hij wijst naar de beheerder, 'de winst in zijn zak steekt!'

Op het parkeerterrein achter het buurtcentrum staat een busje. Een man leunt er tegenaan en praat tegen iemand die erin zit. Langzaam gaat zijn hand naar zijn broekband als we dichterbij komen... 'Ha, haaaa,' schatert Pencho, 'Kijk dan! Hij doet of hij een wapentje heeft!' Pencho draait het autoraam open. 'Hé gek, niet doen of je een wapentje hebt, noh! Als ik er wel een heb, ben jij morto. Dood!'

De man lacht schaapachtig en laat zijn hand weer zakken. Degene in het busje blijkt een vrouw. 'Stiekem met z'n dushi,' zegt Pencho.

NSL-LID DOOD

Twee dagen nadat ik in Koraalspecht werd rondgeleid, wordt het NLS-lid Pretu door de Nederlandse marechaussee overgedragen aan de Curaçaose politie en tegen de zin van zijn advocate vastgezet in Barber, de minst veilige gevangenis van Curaçao. Binnen tien uur is hij dood. Zelfmoord door ophanging aan zijn sweatshirt, is op zaterdag de officiële reactie naar de pers.

In Koraalspecht gelooft niemand die versie. 'Wij wisten het vrijdagavond al,' zegt een lid van de NLS. 'Een vrouw reed de wijk in en zei: 'Er is een dode gevallen.' Dat bleek Pretu te zijn. Maar als je al maanden zwijgt en nog maar een paar dagen in de gevangenis te gaan hebt – hij zou binnenkort vrijkomen – pleeg je geen zelfmoord. Wel raar, hè, dat dat gebeurt als je net bent overgedragen aan de politie? Op Curaçao is een leven niets waard.'

Op de muur van zijn cel had Pretu nog wel de letters NLS geschreven. 'Letters op de muur? Zoek eens uit of Pretu dat echt heeft geschreven. Doe nou niet alsof de NLS ermee te maken heeft, want dat is niet zo. Ga het maar lekker heel hoog in de politiek zoeken. Het is jullie probleem, niet het onze en dat laten we er ook niet van maken.' **VF**

NLS-ROL. PENCHO: 'WIJ WETEN NIETS VAN DE MOORD OP WIELS.'

— **HÉ GEK, NIET DOEN OF JE EEN WAPENTJE HEBT, NOH! ALS IK ER WEL EEN HEB, BEN JIJ MORTO. DOOD!**

opbrengst grotendeels in zijn eigen zak verdwijnt.'

Om de hoek verschijnt de beheerder. Of we even binnen in de gebouwen mogen kijken? 'Ik heb de sleutel niet,' zegt de man. 'Wat!' Pencho wordt boos. 'U bent de beheerder, zit hier de hele dag en u heeft de sleutel niet? Kom op! We willen nú binnen kijken! Open die deur!'

Er komt toch een sleutel tevoorschijn. Binnen treffen we in een enorme, brandschone zaal rijen keurig opgestapelde stoelen en tafeltjes. Is er misschien ook iets voor kinderen?